

nega stranskega pritiska.¹ Prazni ploski strop brez slikarije in krasbe učinkuje res dolgočasno in težilno, toda tak nedostatek je odpraviti z malimi troški in brez nevarnosti in obvarovan ostane starinski značaj. Jako lep zgled ploskega stropa je n. pr. na Bregu v preddvorski fari, bogato kasetiran, rjavo bajcan in nekoliko pozlačen, pri Sv. Juriju na Bistrici tržiške fare, fino kasetiran in ornamentalno poslikan in izvrstno ohranjen, in temu enaki v Gostčem sorške fare. Ploskemu svodu se mora tudi priznavati ena estetskih vrednot, da namreč napeljuje vid in misel naravnost in nemoteno na glavni in najvažnejši prostor stavbe, na kor in veliki oltar. Umevno je tedaj,

IZ CERKVE SV. NIKOLAJA PRI IHANU: MODRE DEVICE

(Na podobi je zamenjana desna stran z levo)

iz kakega namena so gotičarji odlikovali kor s primeroma bogatim svodanjem in s freskami.

Pri sv. Nikolaju je bilo pod streho nad svodom dokaj groblje iz kamenja, zdrobljenega ometa i. dr.; ko je bilo to odstranjeno, je slikar M. Sternen, kateremu je poverila centralna komisija ohranitveno delo pri freskah, spoke očedil in spodaj toliko zamašil, da ne more malta, s katero se spoke odzgoraj zalivajo, do slik, snel in shranil oti slikani omet s sten, da ga pozneje s primerno malto zopet prilepi nazaj. Ko je bilo vse to pripravljeno, so prve dni meseca junija pod vodstvom državnega tehnika nategnili dve močni vezi (s francoskimi vijaki) zunaj okoli kora in jih zasidrili znotraj v debelem zidu slavoloka. Da centralna komisija polaga veliko važnost na to cerkvico, dokazuje s tem, da jo je dala

¹ Nesrečo pri zidanju cerkve v Bohinjski Bistrici je zakrivilo edino neupoštevanje stranskega pritiska.

popraviti na svoje troške in da ima podružnica, razen za strešje, le malo prispevati.

V koru so proti vzhodu tri majhna ozka okna z nekaj ostanki okrogličja v šilastem loku. Južna stran je brez okna, v severno je bilo pozneje izdolbeno in izrezuje precejšen kos slikarije. Pasovi slone na figuralnih konzolah, ki predstavljajo ptiča, krilatega leva in vola in maske; štiri so dobro ohranjene. Od glavnih sklepnikov krasi onega nad oltarjem relief Kristusa, na prednjem pa doprsna podoba Marije in Jožefa. Konzole, pasovi in sklepniki so iz sivega peščenca (moravškega), ki se tuintam rad kruši. Pasovi so bolj plitvo vzdani in eden severovzhodnih se je vsled spoke nekoliko zvil in napokal.

Freskam so reprodukcije po fotografijah najboljše pojasnilo, vendar naj tudi podam nekoliko pojasnila.

Na navpični notranji steni slavoloka so modre¹ in nespametne device, na vsaki strani štiri, v okviru, ki je nekako podoben vratom. Obraza so prav mladostno-dekliškega in ljubkega, bolj enaknega tipa, kakor bi bile vse istega rodu, gibljejo se pa različno in živahno. Vsaka ima kupo (svetilko) v roki; na levi (gledalca) stopajo gor, držijo ustje kupe kvišku in notri je sveti lučca, na glavi se blesti bela, nizka krona. Na nasprotni strani stopajo dol, kupe prazne, brez lučce, drže obrnjene narobe in kronca jim pada z glave. Spodnja drži roko pred oči, kakor bi hotela zakriti velikansko rdeče žrelo pod njo, iz katerega plapola ogenj in moli rumen hudobec roko z dolgimi

kremplji. Na južni strani ni ohranjene toliko slike, da bi bil prizor povse razumljiv; vidijo se nad vratni zakristije tri mladostno ljubke device pred splotjem, hiši podobnim, z velikimi vratmi. Na levi stavbe je glava z infulo in roka s škofovo palico. Dve podobi držita jabolko v roki, tretja drži prazno roko, kakor bi imela kaj sprejeti. Na desni so še tri ženske podobe; zgornji del slike predstavlja zelen grič s cerkvico na vrhu, že prav blizu svoda. Na levi od zakristijskih vrat gor do svoda je slikarija izgubljena, omet je deloma odpadel, deloma je nadomeščen s poznejšim, praznim. Morda je razumevati prizor tako: sv. Nikolaj, kateremu je posvečena cerkvica na griču, deli darila, ki zagotavljajo vstop v nebesa (stavba).²

¹ Tiskano podobo si je misliti narobe obrnjeno (na klišēju je prav), desno in levo stran zamenjano.

² V sliki vesoljne sodbe na Krtini so označena nebesa tudi s stavbo, ki je podobna pol hiši, pol trdnjavi z velikimi vratmi.